

Protokoll från förhandling angående
nedannämnda tvister vid AB Rörstrands
Porslinsfabriker, hållet å Svenska
Arbetsgivareföreningens Allmänna
Grupps lokal i Stockholm den 13 april
1956.

Närvarande:

För Svenska Arbetsgivareföreningens Allmänna Grupp:

Direktör S. Alrutz, ordförande

" bolaget:

Direktör Fredrik Wehtje

Ingeniör Bo Silow

" Svenska Fabriksarbetareförbundet:

Ombudsman Ernst Gustavsson

" förbundets avdelning 42:

Herr K. Synnerdahl

Herr T. Lundgren

Vid behandlingen av punkt 1) var därjämte ombudsman
Österberg från Svenska Industritjänstemannaförbundet
närvarande.

§ 1.

Det antecknades, att förhandlingarna kommit till stånd på
begäran av arbetareparten för behandling av följande tvister:

- 1) Ändring av arbetstiden för fru Danielsson.
- 2) Ackord för manliga minderåriga lärlingar.

§ 2.

Parterna påbörjade omedelbart enskilda överläggningar:

Från dessa antecknades följande:

- 1) Ändring av arbetstiden för fru Danielsson.

I brev av den 21/3 1956 hade Svenska Fabriksarbetareförbundet
anfört följande:

"Vidare har anmälts, att två kvinnliga arbetare, vilka nu har
deltidsanställning vid företaget, beordrats arbeta full tid.
Detta har avdelningen protesterat emot, då dessa har familj och
minderåriga barn och av denna anledning fått deltidspanställning.
Även i detta fall har företagsledningen icke velat ändra sin
uppfattning.

Någon argumentering har enligt de uppgifter vi erhållit icke
anförts från företagsledningens sida varför man vidtagit denna
åtgärd utan de har endast svarat, att det icke finns anledning
att ändra densamma, vilket förefaller oss vara ett egendomligt
sätt att förhandla på."

Från arbetsgivaresidan anfördes:

Frågan om Fru Danielssons deltid hade aktualiserats av en demonstration, som en del arbetare företagit efter arbetstidens slut för att följa en av bolagets tjänstemän hem. I denna demonstration hade bl.a. deltagit två kvinnliga arbetare, som arbetat på deltid under motivering att de icke hade möjlighet att arbeta full tid. Då det sålunda visat sig, att de hade möjlighet att disponera sin tid för att stå och vänta utanför fabriken, hade bolagsledningen ansett sig böra undersöka de skäl, som förelåge för deltidsanställning. I det ena fallet hade det vid undersökningen visat sig, att skäl fortfarande funnes. I fru Danielssons fall hade hittills icke förebringats sådana skäl, som bolaget ansett vara tillräckligt bärande.

I anslutning till diskussionen antecknades, att såväl fackföreningens ledning som Svenska Fabriksarbetareförbundet bestämt toge avstånd från sådana demonstrationer, som förekommit i detta sammanhang samt att man uppmanat arbetarna att icke vidare företaga sådana.

Efter ingående diskussioner uttalades från arbetsgivaresidan i den aktuella tvistefrågan följande:

Bolagsledningen har intresse av att så många som möjligt arbeta full tid. Då önskemål framkommit från åtskilliga nu heltidsanställda arbeterskor att få övergå till deltid, måste bolaget omsorgsfullt pröva de skäl, som i varje särskilt fall åberopas.

Fru Danielsson har på grund av skäl, som framfördes för flera år sedan, deltidsarbete, under senare tid mellan kl. 7 - 14 under veckans 5 första dagar och lördagarna fria. Då frågan om fru Danielssons arbetstid nu blivit aktuell, har bolagsledningen granskat de skäl, som nu kunna åberopas, och konstaterat, att dessa icke äro av den art, att de enligt bolagets uppfattning kunna motivera deltidsanställning i fortsättningen. Genomförandet av förändringen i arbetstiden för fru Danielsson får emellertid anstå till dess att direktör Wehtje blivit i tillfälle att diskutera frågan direkt med fru Danielsson.

2) Ackord för manliga minderåriga lärlingar.

Från Fabriksarbetareförbundet hade i brev av den 21/3 1956 anförts följande:

"Från vår avdelning i Lidköping har vi mottagit meddelande om, att vid rubr. företag har minderåriga manliga målarlärlingar vid ackordsarbete fått det ackordspris som gäller för vuxna manliga arbetare. För några dagar sidan ändrades detta till att lärlingen skall arbeta efter det ackordspris som gäller för kvinnliga arbetare. Detta innebär en avsevärd reducering av inkomsten för dessa lärlingar, men den nya avtalsuppgörelsen var väl knappast avsedd att innebära reducering utan tvärt om en löneförhöjning även för dessa arbetare. Vidare har minderåriga nybörjare, i likhet med vuxna sådana som arbetat på ackord, haft ett s.k. nybörjartillägg, men även detta har man numera tagit bort.

Dessa åtgärder har först icke varit föremål för överläggningar mellan de lokala parterna. Sedan åtgärderna trätt i kraft har förhandlingar förevarit utan att arbetsgivareparten velat ändra på sin uppfattning. Den motivering företaget anfört är, att man kommer att lägga om produktionen så att lärlingarna erhåller större partier att köra än tidigare, vilket skulle innebära, att den målning, som lärlingarna utför mot ackord, blir mer tempobetonad än den målning som utföres av de utlärdade manliga målarna. Man kan ifrågasätta riktigheten härav, då en utbildning förutsätter, att man lär sig allt förekommande arbete inom måleriet, vilket icke kan bli fallet om det hela skall bli tempobetonat. Dessutom kvarstår dock frågan om målarlärlingarna genom denna aktion får en betydligt reducerad inkomst, vilket icke kan anses vara riktigt."

Efter enskilda överläggningar anfördes från arbetsgivaresidan följande:

För manliga minderåriga lärlingar gälla särskilda timlöner. I någon utsträckning har ackord förekommit men volymen av ackordsarbetet har hållit sig omkring 10 %. Härvid har i allmänhet samma ackordspris tillämpats, som gällt för manliga vuxna kvalificerade målare. Bolaget är emellertid icke avtalsmässigt bundet vid att tillämpa dessa ackordspriser eller ackord över huvud taget. Utöver de timlöner, som tillämpats för lärlingar, har nämligen allt efter genomgången utbildning vissa premier insatts på en sparbanksbok för lärlingen.

Strukturen av bolagets produktion undergår f.n. en viss förändring och i samband därmed har det bedömts lämpligt, att specialisera lärlingsutbildningen och därmed ha möjlighet att öka ackordsvolymen. Ackord kommer därför att erbjudas i den mån så bedömes lämpligt efter individuell prövning av varje lärlings arbetsförmåga och lämplighet för olika arbetsuppgifter.

Från arbetaresidan anfördes: Man vidhölle, att minderåriga lärlingar även i fortsättningen skulle ha samma ackord som manliga

kvalificerade
vuxna intill dess bolaget framlade ett förslag till ordnande av
ackordsfrågan, varom parterna kunde enas. Då någon förändring i
ackordsvolymen icke skett, innebure nämligen övergången till andra
ackordspriser en minskning av lärlingarnas genomsnittsförtjänster.

Det konstaterades sålunda, att parterna vidhöllo sina upp-
fattningar i frågan.

§ 3.

Att justera protokollet utsågos herrar Wehtje och Gustavsson.

Vid protokollet:

Justeras:

Torbil Wehtje
Gustav Gustavsson

Sten Almqvist

A/T